

Álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 29. maí 2008 gaf kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu nr. M-25/2008:

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 18. apríl sl. bað X, hér eftir einnig nefndur álitsbeiðandi, um álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna kaupa hans á tölvu hjá Y. Álitsbeiðandi segir tölvuna vera gallaða og kröfugerð hans verður að skilja svo að hún nái til þess að seljandi bæti úr gallanum með viðgerð á tölvunni eða leggi honum til nýja tölvu gegn sanngjarnri greiðslu.

II

Málsmeðferð kæruneftndarinnar

Kæruneftndin gaf seljanda kost á andsvörum með bréfi, dags. 21. apríl sl., og frest til þess að skila þeim til 6. maí. Andsvör seljanda bárust nefndinni 5. maí. Með bréfi, dags. 6. maí var álitsbeiðanda gefinn kostur á að gera athugasemdir við andsvörin og frestur til þess til 14. maí. Engar athugasemdir bárust frá álitsbeiðanda. Með bréfi, dags. 26. maí sl., var aðilum tilkynnt að málið hefði verið tekið til afgreiðslu.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Álitsbeiðandi segist hafa keypt tölvu hjá Y og samkvæmt reikningi sem álitsbeiðninni fylgdi fóru kaupin fram 8. mars 2005. Kaupverðið var kr. 138.137.

Álitsbeiðandi segir að móðurborð tölvunnar og fleira sé nú ónýtt, en bilanasaga tölvunnar nái til ársins 2007. Í ágúst árið 2007 hafi tölvun verið sett í viðgerð hjá Y vegna þess að hún hafi frosið af og til sem endað hafi með því að hún hafi ekki virkað lengur. Gert hafi verið við bilunina og kveðst álitsbeiðandi hafa greitt fullt verð fyrir. Álitsbeiðandi hefur lagt fram viðgerðarreikning, dags. 16. ágúst 2007, að fjárhæð kr. 14.193. Í mars 2008 hafi sama villumelding komið upp og frá árinu á undan. Á þeim tíma hafi hann kvartað við seljanda en viðgerðarmaður Y sagt að móðurborð tölvunnar væri ónýtt og ekki svaraði kostnaði að gera við hana. Það verði að teljast döpur niðurstaða að svo vandaður hlutur skuli bila með þessum hætti eftir svo stuttan tíma. Verslunarstjóri hjá Y hafi boðið sér að 10% afslátt af kaupverði nýrrar tölvu en ekki verði unað við þá niðurstöðu. Tölvun sé gallagripur og endingin óásættanleg. Álitsbeiðandi segist hafa keypt fleiri tölvur af fyrirtækinu sem hafi staðið sig með mikilli þryði.

IV

Andsvör seljanda

Seljandi segist í einu og öllu hafa farið eftir þeim viðskipta- og ábyrgðarskilmálum sem getið sé um á ábyrgðarskírteini sem fylgi á reikningi fyrir öllum keyptum tölum hjá Y og þeim reglum sem Z setji sem birgir. Þessir skilmálar séu í fullu samræmi við íslensk lög og almennar reglur fyrir neytendur. Tölva álitsbeiðanda hafi komið til viðgerðar eftir að ábyrgð hafi verið runnin út og því hafi starfsmenn Y farið eftir þeim reglum sem þeim beri að fylgja. Y vilji hins vegar koma til móts við álitsbeiðanda með því að bjóða honum að skipta út tölvunni fyrir sambærilega tölvu og taka gömlu tölvuna upp í á hálfvirði.

VI

Niðurstaða kærufndarinnar

Kærufnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og fyrirtækisins Y falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. III. kafla laga nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup, 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 og 1.-3. mgr. 1. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup, sem viðskipti aðila falla undir.

Í gögnum málsins kemur fram að tölva álitsbeiðanda var orðin u.þ.b. þriggja ára þegar hann kvartaði við seljanda undan þeirri bilun sem hún er nú haldin. Í gögnunum kemur og fram sú afstaða viðgerðarmanns seljanda að bilunin sé þess eðlis að ekki svari kostnaði að gera við hana. Er þá væntanlega átt við að kostnaðurinn verði svo mikill að hann svari verði nýrrar eða nýlegrar tölvu þótt ekki sé hægt að fullyrða það. Í þeim ábyrgðarskilmálum sem fylgdu andsvörum seljanda er sagt að sé um neytendakaup að ræða gildi reglur „kaupalaga“ og hlýtur þá að vera átt við neytendakaupalögin, en eins og fyrr segir falla viðskipti aðila undir þau.

Í 15. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup er kveðið á um það hvaða eiginleika söluhlutur eigi að hafa og segir þar í b-lið 2. mgr. að hann eigi að „hafa þá eiginleika til að bera sem neytandinn mátti vænta við kaup á slíkum söluhlut að því er varðar endingu og annað.“

Í því tilviki sem hér um ræðir verður að telja að fyrir liggi að tölvan sem álitsbeiðandi keypti hafi ekki enst lengur en í þrjú ár, þ.e. að tölvan hafi orðið eiganda sínum ónýtt að þeim tíma liðnum, þar sem fyrir liggur að ekki svari kostnaði að gera við hana. Það er álit kærufndarinnar að tölvan hafi því verið gölluð í skilningi 16. gr., sbr. 15. gr. laga nr. 48/2003.

Í 1. mgr. 27. gr. neytendakaupalaga nr. 48/2003 segir að neytanda beri að tilkynna seljanda að hann muni bera fyrir sig galla án ástæðulauss dráttar eins og álitsbeiðandi gerði. Í 1. málslíð 2. mgr. sömu lagagreinar segir að leggi neytandi ekki fram kvörtun innan tveggja ára frá því að hann veitti söluhlut viðtöku geti hann ekki borið gallann fyrir sig síðar. Þá segir orðrétt í 2. málslíð 2. mgr. eftirfarandi: „Ef söluhlut, eða hlutum hans, er ætlaður verulega lengri endingartími en almennt gerist um söluhluti er frestur til að bera fyrir sig galla fimm ár frá því að hlutnum var veitt viðtaka.“

Kærufnd lausafjár- og þjónustukaupa hefur í fyrri álitum sínum miðað við að tölvur sem hafa ekki sætt illri meðferð eigi að hafa lengri líftíma en 2 ár í skilningi þeirra ákvæða neytendakaupalaga sem að framan eru rakin. Sú niðurstaða leiðir til þess að í tilviki eins og álitsbeiðanda, þegar tölva verður ónýtt eftir þriggja ára notkun, er

úrbótaskylda seljanda ekki fallin niður. Þegar söluhlutur er gallaður getur neytandi valið á milli þess, samkvæmt 1. mgr. 29. gr. laga nr. 48/2003, að krefja seljanda um úrbætur á galla á eigin reikning eða krefjast nýrrar afhendingar af seljanda. Þetta á þó ekki við þegar fyrir hendi er hindrun sem seljandi ræður ekki við eða það hefði ósanngjarnan kostnað í för með sér fyrir seljanda.

Hér hagar svo til að álitsbeiðandi gerir þá kröfu að seljandi geri við tölvuna eða leggi sér til nýja tölvu gegn sanngjarnri greiðslu. Seljandi hefur boðist til þess að láta seljanda fá nýja tölvu í stað þeirrar sem hann keypti gegn því að álitsbeiðandi skili gömlu tölvunni og greiði helming kaupverðs nýrrar sambærilegrar tölvu. Seljandi hefur þannig boðið álitsbeiðanda ákveðnar úrbætur sem kærunefndin telur að hún verði að taka afstöðu til hvort teljast megi fullnægja rétti hans til úrbóta.

Í 1. mgr. 50. gr. laga nr. 48/2003 segir: „Þegar kaupum er rift skal neytandi færa seljanda þann afrakstur til tekna sem hann hefur haft af hlutum og greiða hæfilegt endurgjald fyrir veruleg not sem hann hefur að öðru leyti haft af honum.“

Þótt hér sé ekki um að ræða riftun á kaupum í venjulegum skilningi þykir við mat á því hvað teljist sanngjörn greiðsla mega hafa hliðsjón af framangreindu ákvæði laga nr. 48/2003. Álitsbeiðandi hefur haft not í þrjú ár af þeirri tölvu sem honum er boðið að skila. Ekki er ósennilegt að þar sé a.m.k. um að ræða helming þess tíma sem hægt er gera ráð fyrir að venjuleg fartölva endist. Þau not sem álitsbeiðandi hefur haft af tölvunni, enda þótt hann telji hana gallagrip, eru það mikil að kærunefndin álítur að það sé sanngjarnt að fyrir þau greiði álitsbeiðandi seljanda helming kaupverðs nýrrar tölvu. Er því niðurstaða kærunefndarinnar sú að seljandi hafi með boði sínu veitt álitsbeiðanda fullnægjandi úrbætur.

VII Álitsorð

Seljandi, Y, leggi álitsbeiðanda, X, til tölvu sambærilega þeirri sem hann keypti hjá fyrirtækinu 8. mars 2005 gegn því að X greiði helming kaupverðs þeirrar tölvu.

Friðgeir Björnsson
formaður

Guðrún Björk Bjarnadóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

